

INGEZONDEN.

DE ENQUÊTE, NAAR DE HIER TE LANDE IN DE PRACTIJK GEDANE WAARNEMINGEN OMTRENT HET AL OF NIET ONTSTAAN DER TUBERCULOSE DOOR BESMETTING.

Wanneer het den meesten medici met uitgestrekte, ergo drukke, buiten-practijk gaat als mij, dan houden zij geen aantekeningen van de gewone, dagelijks voorkomende ziektegevallen, als tuberculose et t. q. Voor de beantwoording der vraag, naar de hier te lande gedane waarnemingen omtrent het al of niet ontstaan der tuberculose door besmetting (voorstel Groningen) is dit zeker te betreuren, daar memoriewerk altijd zeer onvolledig zal blijven en in hoofdzaak zich zal bepalen tot een of ander sterk in het oog springend positief feit.

Nu heeft echter de commissie, benoemd om bovengenoemd onderzoek in te stellen, er m. i. terecht op gewezen, dat men om uit te maken of tuberculose zich verbreidt door infectie, vooral zal moeten letten op de echtgenooten van lijderezen of lijdens aan die ziekte (dit *Tijdschrift* n°. 20). En hiermede heeft zij ons tevens een weg gewezen, langs welken wij aan de beantwoording der gestelde vraag kunnen medewerken. Wanneer men eenige jaren praktijk op eenzelfde plaats achter den rug heeft, en dus ongeveer al haar inwoners kent, kan men door enkele uren door te brengen op de gemeente-secretarie en daar de registers van bevolking en overlijden na te zien gegevens verzamelen, die, naar het mij voorkomt, voor het beoogde doel zijn te gebruiken.

Ik heb dit gedaan voor de gemeenten Zwammerdam en Bodegraven, over de jaren gedurende welke ik daar practiseer, en wenscht hier het resultaat van dat onderzoek voor eerstgenoemde gemeente mede te deelen, in de hoop, dat meer collega's zich de moeite zullen getroosten voor hun standplaats een dergelijk onderzoek in te stellen en hun bevindingen aan de commissie bovengenoemd te doen toekomen.

Voor Zwammerdam loopt mijn onderzoek over 15 jaar. In dien tijd zijn in de gemeente op een totaalcijfer van 615 sterfgevallen, aan tuberculose overleden 66 personen, te verdeelen als volgt:

Tuberculose van longen en larynx 44 (waarvan 2 bij diabetes).

„	„	ingewanden	4
„	„	hersenvliezen	9
„	„	buikvlies	2
„	„	beenderen	5
„	„	huid	1
„	„	acute milairtuberculose	1

Ongehuwd stierven 21 mannelijke en 19 vrouwelijke individuen:

Gehuwd „ 13 „ en 13 „ „

Aangaande deze laatsten (de gehuwden) kon ik het volgende vaststellen:

J A A R.	A K T E.	Vrouw, gestorven aan: (of in leven).	Man, gestorven aan: (of in leven).
1888	1	tuberculose	carcinoma hepatis
1889	10	tuberculose	apoplexia cerebri
"	18	carcinoma ventriculi	tuberculose
"	47	leeft	tuberculose
1890	33	leeft	tuberculose
"	44	tuberculose	leeft
"	46	leeft	tuberculose
1891	7	tuberculose (1897)	tuberculose
1893	6	vitium cordis	tuberculose
1894	30	tuberculose	leeft
"	35	tuberculose	leeft
1895	17	leeft	tuberculose
"	31	carcinoma	tuberculose
1897	2	tuberculose	leeft
"	21	tuberculose	onbekend, vertrokken
"	32	apoplexia cerebri	tuberculose
1898	38	leeft	tuberculose
1899	8	tuberculose	leeft
"	26	leeft	tuberculose
1900	8	leeft	tuberculose
"	10	tuberculose	onbekend (vroeger elders gestorven)
"	23	tuberculose	leeft
"	36	leeft	tuberculose
"	38	tuberculose	leeft
1901	5	tuberculose	leeft

Uit deze lijst blijkt dat, voor zoover bekend, van 26 gehuwde personen aan tuberculose overleden, slechts één keer man en vrouw beiden aan deze ziekte bezweken. En dat in dit gezin de gelegenheid tot infectie buitengewoon groot was geweest, is uit mijn aantekeningen na te gaan, waaruit men ziet dat de vrouw, in 1897 gestorven, in 1899 een zoon van 18 jaar, in 1890 een dochter van 27 jaar, in 1891 haar man en in 1896 een dochter van 17 jaar had verloren, allen aan tuberculose.

C. DEKKER.

CORRESPONDENTIE.

TRIFERRINE.

De Pharmaceutische Handelsvereniging te Amsterdam maakt ons opmerkzaam, dat tegenwoordig onder verschillende benamingen een 1.5 pCt. oplossing van triferrine wordt voorgeschreven, met suiker en tinct. aromatica smakelijk gemaakt. In plaats van deze middelen, waarvan de samenstelling geheim wordt gehouden, geeft zij ons een zeer uitvoerig, en dus voor deskundigen beoordeelbaar recept, dat zij ook aan het *Pharmaceutisch Weekblad* heeft gezonden en verzoekt den geneeskundigen, in het vervolg triferrine te willen voorschrijven uitsluitend onder den naam van *solutio triferrini composita*, en dus niet meer als liquor triferrini, triferrol en dergelijke.

Redactie.